

РЕЦЕНЗИЯ

за качествата на дисертационния труд на тема:
„Селекция и подбор на 7-10-годишни деца за кърлинг“
за присъждане на образователната и научна степен **„Доктор“**
в област на висшето образование: **7. Здравеопазване и спорт,**
професионално направление: **7.6 Спорт,**
докторска програма:
„Теория и методология на спортната наука“ на

Николай Димитров,

докторант към катедра **„Технически и ледени спортове“**
на **НСА „В. Левски“**

Научен ръководител: **проф. Иван Колев, ДН**

Данни за докторанта

Николай Димитров завършва бакалавърска степен на НСА „В. Левски“ със специалност „Спорт“ и получава професионалната квалификация „Треньор по кърлинг“ през 2011 г., а през 2014 г. придобива ОКС „Магистър по бизнес администрация“ в ИУ (Варна).

Бил е висококвалифициран състезател по кърлинг, притежаващ научни интереси в областта на този спорт, което, съвсем естествено, го насочва към обучение в докторска степен на НСА.

От 2017 г. до днес работи като старши експерт в МВР, като междувременно (от 2019 г. до днес) е и хоноруван преподавател по кърлинг в НСА.

Данни за докторантурата

Николай Димитров е зачислен като докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Технически и ледени спортове“ със заповед на Ректора на НСА през 2020 г. (№ ЗП – 1853 / 23.12.2020). Отчислен е с право на защита, считано от 31.05.2023 г. По време на обучението не са допуснати нарушения на закона и правилника. Приключил е с всички изисквания, включени в неговия

индивидуален план. След успешно проведено вътрешно обсъждане на завършения дисертационен труд пред разширения научен колегиум на катедрата, проведено на 16.05.2023 г., същият е насочен за официална защита пред научно жури.

Данни за дисертационния труд и автореферата

Проблемът за провеждане на високоефективна селекция и подбор на млади таланти за практикуване на определен спорт, в т.ч. и на кърлинг, е изключително важен за развитието на спортната наука. Ето защо, считам, че разработваният в рецензирания дисертационен труд проблем е изключително актуален и, както отбелязва в своята работна хипотеза докторантът, „откриването и привличането на талантиливи деца за занимания с кърлинг, както и прилагането на научно-обоснована методика за начално обучение в този зимен спорт, ще доведе до усъвършенстване на учебно-тренировъчния процес и ще спомогне за развитието и популяризирането на кърлинга в България“.

Дисертационният труд е разработен в обем от 140 стр., в т.ч. 33 таблици, 32 фигури и списък на проучените специализирани литературни източници.

Написан е на добър език и стил и е добре онагледен.

Разработката има висока научно-теоретична и практическа стойност, които определят приносните моменти в труда на докторанта и в най-общ вид се свеждат до следното:

- Направено е сериозно теоретично проучване на специализираната литература по проблемите на селекцията и подбора в спорта. На базата на 135 литературни източника, от които 100 на кирилица, 22 на латиница и 13 интернет сайта, са разкрити проблемите на подбора в кърлинг спорта, както и факторите, влияещи върху развитието на децата. Направена е също анатоомофизиологична характеристика на подрастващите спортисти и са разкрити особеностите на спортната подготовка в кърлинга, както и на свързания с нея въпрос за определяне на спортната годност на децата за практикуване на този спорт.

- Използван е подходящ методически инструментариум, който дава възможност да бъдат решени на високо ниво целите и задачите на изследването. Приложени са подходящи методи на изследване (теоретичен анализ, педагогическо наблюдение, антропометрия, спортно-педагогическо тестиране, спортно-педагогически експеримент и кинематичен анализ). Снети са данни по 5 антропометрични признака, характеризиращи физическото развитие на децата и е проведено спортно-педагогическо тестиране (по 7 показателя) за установяване нивото на тяхната специфична спортно-техническа годност.
- Контингентът на изследване е достатъчно представителен и разкрива особеностите на генералната съвкупност, към която принадлежи - в проучването участват общо 145 деца (79 момчета и 66 момичета) на възраст между 7 и 10 години, от които 77 са се занимавали вече с кърлинг (напреднали), а останалите 68 са начинаещи.
- При обработката на емпиричните данни от изследването са използвани адекватни математико-статистически методи, при високо ниво на статистическа достоверност ($P_t \geq 95\%$), в т.ч. алтернативен, вариационен и дисперсионен анализи, проверка на хипотези, с помощта на сравнителния t-критерий на Стюдънт и χ^2 -критерия на Пирсън, сигмален метод за оценка и метод на индексите.
- Приложеният кинематичен метод е добра база за качествен анализ и разкриване на специфичните особености на техниката в кърлинга. В дисертационния труд е направено подробно описание както на подготовката на терена и телата на изпълняващите, така и на процеса на заснемане на движенията. Този подход дава възможност да се разбере в дълбочина телесната механика на движенията в кърлинга и да се разработят високоефективни тренировъчни програми за повишаване нивото на спортното майсторство.
- Анализът на резултатите е направен в няколко направления и позволява на докторанта да докаже своята работна хипотеза. Разкрити са в сравнителен план характерните особености на физическото

развитие и спортно-техническата годност на начинаещи и напреднали кърлъри (по възрастови групи) и е извършено оценяване на ефективността на изследваните признаци при всяка от изследваните съвкупности.

- Висока практическа стойност имат разработените и апробирани в работата на спортните клубове система за селекция и подбор, нормативната база за контрол и оценка на спортно-техническите умения, както и методиката за начална спортна подготовка на деца, занимаващи се организирано с кърлинг.

Изводите и препоръките естествено произтичат от анализа на резултатите и, според мен, са представени добре.

Независимо от положителните моменти, които отбелязах дотук, както и фактът, че в общи линии докторантът се е съобразил с препоръките, направени по време на вътрешното обсъждане, считам, че има някои пропуски и грешки, които обаче, в никакъв случай не намаляват качествата на дисертационния труд.

Авторефератът коректно представя в съкратен вид съдържанието на дисертационния труд.

Представените 4 научни публикации, според изискванията, са свързани с проблема, разработван в доктората.

Считам, че разработката е лично дело на докторанта и заявявам, че не съм открила доказателства за плагиатство.

В **заключение**, считам, че е извършен голям обем научно-изследователска работа и, независимо от някои пропуски и грешки, докторантът успешно е доказал своята работна хипотеза.

Докторската дисертация има висока научна и приложна стойност и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България и правилника на Национална спортна академия "Васил Левски" за придобиване на образователната и научна степен "**Доктор**".

Всичко това ми дава основание, напълно убедено, да заявя своя **положителен вот** за присъждане на **Николай Димитров** на образователната и научна степен **„Доктор“** в област на висшето образование: **7. Здравеопазване и спорт**, професионално направление: **7.6 Спорт**.

18.07.2023 г.

София

Рецензент:.....

(проф. Росица Църова – доктор)

REVIEW

of **Full Prof. Rossitza Tzarova, PhD**
on the qualities of the thesis entitled

„ Selection and picking out of 7-10 years old children for curling",

for awarding the educational and scientific degree **"Ph. Doctor"**,
in the higher education field **7. Healthcare and Sports**,
professional direction **7.6 Sports**,
Doctoral program **„Theory and Methodology of the Sport Science" of**

Nikolay Dimitrov

Doctoral student at the **Department of Technical and Ice Sports**
at **"Vassil Levski" National Sports Academy**

Supervisor: **Full Prof. Ivan Kolev, DSc**

PhD Student Data

Nikolay Dimitrov graduated a Bachelor's degree at the National Sports Academy "V. Levski" with a specialty "Sport" and received the professional qualification "Curling Coach" in 2011, and in 2014 he acquired the Master's degree of Business Administration at the University of Economics (Varna).

He was a highly qualified curling competitor, possessing scientific interests in the field of this sport, which, quite naturally, directs him to educating in the doctoral degree of the National Sports Academy.

Since 2017 he has been working as a senior expert at the Ministry of Interior, and in the meantime (from 2019 to the present) he is also a part-time lecturer in curling at the National Sports Academy.

Doctoral data

Nikolay Dimitrov was enrolled as a PhD student of independent education at the Technical and Ice Sports Department by order of the Rector of the NSA in 2020 (No ZP – 1853 / 23.12.2020). He was deducted with the right of protection as of 31.05.2023. No violations of the law and regulations were allowed during the

education. He has completed all the requirements included in his individual plan. After a successful internal discussion of the completed dissertation work before the enlarged Scientific College of the Department, held on 16.05.2023, he was directed for official defense of his thesis before a scientific jury.

Data on dissertation and abstract book

The problem of conducting highly effective selection and picking out of young talents for practicing a particular sport, including curling, is extremely important for the development of sports science. Therefore, I believe that the problem developed in the reviewed dissertation work is extremely topical and, as the doctoral student notes in his working hypothesis, "the discovery and attraction of talented children for curling activities, as well as the application of a science-based methodology for initial training in this winter sport, will lead to the improvement of the training process and will help the development and popularization of curling in Bulgaria."

The dissertation work is developed in a volume of 140 pages, including 33 tables, 32 figures and a list of specialized literary sources studied.

It is written in good language and style and is well illustrated.

The paper has a high scientific, theoretical and practical value, which determine the contribution moments in the work of the doctoral student and in general are reduced to the following:

- A serious theoretical study of the specialized literature on the problems of selection and picking out in sport has been made. Based on 135 literary sources, of which 100 in Cyrillic, 22 in Latin and 13 websites, the problems of sports selection in curling sport are revealed, as well as the factors influencing the development of children. An anatomy physiological characteristic of adolescent athletes is also made and the peculiarities of sports training in curling are revealed, as well as the related issue of determining the sports fitness of children to practice this sport.
- An appropriate methodological toolkit is used to enable the aims and the tasks of the study to be solved at a high level. Appropriate research methods (theoretical analysis, pedagogical observation, anthropometry, sports-pedagogical testing, sports-pedagogical experiment and kinematic

analysis) were applied. Data were taken on 5 anthropometric signs characterizing the physical development of children and sports and pedagogical testing (with the help of 7 indicators) was conducted to establish the level of their specific sports-technical fitness.

- The contingent of research is sufficiently representative and reveals the specifics of the population to which it belongs - the study involved a total of 145 children (79 boys and 66 girls) aged between 7 and 10 years, of which 77 have already engaged in curling (advanced), and the remaining 68 are beginners.
- In the processing of empirical data from the study, adequate mathematical-statistical methods were used, with a high level of statistical confidence ($P_t \geq 95\%$), including alternative, variation and variance analyses, hypothesis verification using Student's comparative t-criterion and Pearson's χ^2 -criterion, sigma estimation method and index method.
- The applied kinematic method is a good basis for qualitative analysis and disclosure of the specific features of the technique in curling. In the dissertation work a detailed description is made both of the preparation of the terrain and the bodies of the performers, as well as of the process of photographing the movements. This approach makes it possible to understand in depth the body mechanics of curling movements and to develop highly effective training programs to increase the level of the sportsmanship.
- The analysis of the results is made in several directions and allows the doctoral student to prove his working hypothesis. The characteristics of the physical development and the sports-technical fitness of beginners and advanced curlers (by age groups) were revealed in comparative terms and the effectiveness of the studied signs in each of the studied populations was evaluated.
- The selection and picking out system developed and tested in the work of the sports clubs, the normative base for control and assessment of sports-technical skills, as well as the methodology for initial sports training of children engaged in organized curling sport have a high practical value.

The conclusions and the recommendations naturally arise from the analysis of the results and, according to me, they are presented well.

Regardless of the positive points that I have noted so far, as well as the fact that, in general, the doctoral student has complied with the recommendations made during the internal discussion, I think that there are some omissions and errors, which, however, in no way reduce the qualities of dissertation work.

The abstract book correctly reflects in reduced volume the content of the development.

The 4 scientific publications presented meet the requirement to be related to the problems developed in the dissertation work.

I believe that the development, is personal case of the doctoral student and I declare, that I haven't found evidence of plagiarism.

In conclusion, I believe that large amount of scientific and research work has been carried out and regardless of some omissions and errors, the doctoral student has successfully proved his working hypothesis.

The dissertation work has high scientific and applied value and fully meets the Requirements of the Law on the development of the academic staff of the Republic of Bulgaria and of the Rules of the National Sports Academy „Vassil Levski“ for the acquisition of the educational and scientific degree „Ph. Doctor“.

All this gives me a reason, fully convinced, ***to give my positive vote*** for awarding ***Nikolay Dimitrov*** the scientific and educational degree "***Ph. Doctor***" in the field of higher education: ***7. Healthcare and sports***, professional field: ***7.6. Sports***.

July 18, 2023

Sofia

Member of the Scientific Jury:

(Full Prof. R. Tzarova, PhD)